

N:o 5.

Ank. till Riksd. kansli den 18 februari 1898, kl. 6 e. m.

*Andra Kammarens fjerde tillfälliga utskotts utlåtande n:o 3,
i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kongl. Maj:t
angående åtgärder för hästafvelns befrämjande.*

För utlåtandes afgifvande har till utskottet öfverlemnats en af herr *S. Arnoldsson* väckt motion, n:o 127, hvaruti hemställes, »det Riksdagen ville hos Kongl. Maj:t göra framställning om vidtagande af åtgärder i sådant syfte, att hästafveln må på ett verksammare sätt än hittills befrämjas, och att för detta ändamål dels en bestämd plan för hästafveln utarbetas, dels hästuppfödarna beredas tillgång på nödigt antal konsulenter genom länsveterinärstjänsternas omorganisation i detta syfte, dels att den af staten bestridda hingsthållningen utsträcker så, att den äfven kommer att omfatta beskillare, som vore lämpliga till landthästafvelns förbättrande.»

I motiveringen anför motionären hufvudsakligen, att hästuppfödningens framsteg och utveckling, under den långa tid statsmedel för detta ändamål utgått, icke torde stå i förhållande till de af staten gjorda uppoffringarne, och han söker orsaken dertill i väsentlig del uti de många och vacklande försöken med diverse olika hästraser. Med den nu gjorda framställningen afser han dock hufvudsakligen den s. k. landthästen, och han anser, att landets hästafvel, för att kunna hålla jemna steg med utvecklingen på andra områden, kräver vida mera än utdelande af premier, hvaruti åtgärderna från det allmännas sida hittills hufvudsakligen bestått. »Vi måste» — heter det i motionen — »hafva nödigt antal personer, hvilka hafva till uppgift att väcka och underhålla intresset för hästuppfödningen, som med alla till buds stående medel draga försorg om att det bästa stomaterialet så mycket som möjligt användes till afvel, som lemna råd och upplysningar vid val af be-

skällare, som verka för att uppfödningen sker efter rigtiga grundsatser, och som för vederbörande myndigheter och korporationer kunna framhålla uppfödarnas behof och önskningsar.» Motionären håller vidare före, att olägenheterna af nu rådande tillvägagångssätt till väsentlig grad skulle kunna afhjelpas dels genom att använda länsveterinärerna såsom konsulenter och dels genom fastställande af en bestämd plan för hästafveln.

Ifrågavarande angelägenhet är redan föremål för särskild uppmärksamhet från det allmännas sida. Kongl. Maj:t har nemligen genom nådigt bref af den 28 mars 1896 tillsatt en komité, bestående af riksmarskalken friherre von Essen, ledamoten af Riksdagens Andra Kammare friherre Carl Carlsson Bonde, godsegaren C. G. Bredberg, landtbruksskoleföreståndaren Ivar Insulander, öfverstelöjtnanten Aug. af Petersens och godsegaren grefve F. Wrangel, med uppdrag att afgifva yttrande rörande förändrad organisation af den myndighet, åt hvilken den centrala ledningen af landets hästväsende för närvarande är anförtrodd, och denna komité afgaf den 18 november samma år sitt betänkande i frågan. Komitén framhöll emellertid, hurusom på grund af förändrade förhållanden samt särskildt anförda skäl en omarbetning i vissa delar af reglementet för prisbelönande af hästar af den 7 mars 1890 vore önskvärd. Med anledning häraf uppdrog Kongl. Maj:t i nådigt bref af den 9 december 1896 åt förenämnde komiterade att utarbета och till Kongl. Maj:t inkomma med förslag till erforderliga förändringar uti gällande föreskrifter rörande prisbelönande af hästar, hvarjemte förordnades, att komitén skulle för nämnda ändamål å nyo sammanträda under år 1897. Med fullgörande af detta sistnämnda uppdrag är komitén, efter hvad utskottet inhemtat, fortfarande sysselsatt.

I likhet med motionären anser utskottet visserligen, att åtgärder äro af behovet påkallade för att erhålla ett mera tillfredsställande resultat af de penninguppoffringar, som från statens sida göras för hästafvelns upphjelpande, om än utskottet för sin del icke är alldeles ense med honom rörande lämpligheten af de åtgärder, hvilka i motionen förordas. Derom torde dock i frågans nuvarande läge något särskildt utlåtande ej erfordras.

Vid det förhållande, att Kongl. Maj:t, såsom ofvan anförts, till en för ändamålet särskildt tillsatt komité lemnat uppdraget att afgifva förslag till tidsenliga förändringar i nu gällande premieringsreglemente, och då det på grund af denna komités sammansättning icke synes utskottet vara ringaste skäl befara, att icke landtbrukets intressen blifva inom komitén behörigen

tillvaratagna, har utskottet ansett, att resultatet af komiténs arbete borde afvaktas, innan skäl förefunnes från Riksdagens sida att i ämnet aflåta någon skrifvelse till Kongl. Maj:t.

På grund häraf får utskottet hemställa,

att ifrågavarande motion icke måtte till någon kam-
marens åtgärd föranleda.

Stockholm den 18 februari 1898.

På utskottets vägnar:

T. Zetterstrand.